

Щеплення дітей

Комплект методичних матеріалів для працівників дошкільних навчальних закладів і вихователів у штаті Вашингтон

Про цей комплект методичних матеріалів

Зміст

Щеплення та захворювання, яким вони запобігають	3
Вимоги до щеплень у дошкільних навчальних закладах і школах	5
Поради щодо спілкування з сім'ями, які не впевнені, чи варто робити щеплення	9
Додаткові ресурси	12

Для кого призначений цей комплект методичних матеріалів?

Якщо ви працюєте з дітьми віком від 0 до 5 років, цей комплект методичних матеріалів саме для вас. Хоч якою не була б ваша професія, щеплення, імовірно, є частою темою в розмовах із сім'ями. Цей комплект методичних матеріалів допоможе вам упевнено відповідати на запитання й розв'язувати проблеми.

Але я ж не лікар. Чому мені потрібно вміти відповідати на запитання про щеплення?

- Ваша порада є важливою. Батьки й опікуни звертатимуться до вас за інформацією та рекомендаціями. Те, що та як ви скажете, є важливим.
- Залежно від вашого місця роботи ви можете нести відповідальність за те, щоб дітям своєчасно робили щеплення згідно з вимогами штату.
- Якщо дітям, які перебувають під вашою опікою, зробили щеплення, ви теж отримаєте від цього користь! Ви й ваші колеги з меншою ймовірністю захворієте, не прийдете на роботу або підхопите тяжку хворобу.

У мене теж є запитання й побоювання щодо щеплень. Чи дійсно я зможу правильно донести інформацію?

Це цілком природно, що у вас виникли запитання й ви відчуваєтеся невпевненими. Якщо ви не знаєте, як відповісти на запитання батьків або опікунів, просто будьте відвертими. Скажіть їм, що ви не впевнені у відповіді, і надайте доступ до достовірної інформації з перевірених джерел. Або скажіть, що зараз не маєте відповіді, але згодом її з'ясуєте. Після цього приділіть трохи часу, щоб розширити свої знання, ознайомившись з інформацією в цьому комплекті методичних матеріалів або перейшовши за посиланнями в розділі «Додаткові ресурси».

Щеплення захищають дітей від 15 захворювань ще до того, як вони починають відвідувати дитячий садок

Може здатися, що більшість захворювань, від яких роблять щеплення, давно зникли. І хоча в США деякі із цих захворювань є рідкісними, вони можуть бути поширеними в інших частинах світу. Тобто щоб на них захворіти, достатньо одного авіаперельоту. Щеплення – найліпший спосіб, у який люди можуть захистити себе й своїх рідних від інфекції та не дати цим захворюванням повернутися.

Коли діти підростуть, рекомендовано зробити додаткові щеплення. Наприклад, щеплення від ВПЛ (вірусу папіломи людини) запобігає деяким видам раку. Щеплення від менінгококової інфекції допомагає запобігти ускладненням, наприклад менінгіту. Щоб дізнатися більше про щеплення, які потрібно робити дітям будь-якого віку, перейдіть за посиланням [cdc.gov/vaccines/parents/by-age/](https://www.cdc.gov/vaccines/parents/by-age/) (вебсторінка тільки англійською та іспанською мовами).

Ускладнення від хвороб

Бактеремія – зараження крові

Енцефаліт – набряк головного мозку

Епіглотит – інфекція, яка може призвести до перекриття трахеї та проблем із диханням

Жовтяниця – пожовтіння шкіри й очей

Менінгіт – інфекція та набряк оболонки головного й спинного мозку

Пневмонія – легенева інфекція

Мультисистемний запальний синдром – стан, спричинений COVID-19, під час якого виникає запалення різних частин тіла, зокрема серця, легень, нирок, головного мозку, шкіри, очей і шлунково-кишкового тракту.

Захворювання	Щеплення (вакцина)	Шляхи поширення захворювання	Симптоми захворювання	Ускладнення захворювання
Вітряна віспа	Varicela	Повітряно-крапельний шлях, прямий контакт	Висип на тілі, головний біль, втома, жар	Запалені пухирці, порушення згортання крові, енцефаліт, пневмонія, смерть
Коронавірусна хвороба 2019 (COVID-19)	COVID-19	Повітряно-крапельний шлях, прямий контакт	Може перебігати без симптомів; жар, біль у м'язах і горлі, нежить, діарея, блювота, втрата відчуття смаку або запаху	Пневмонія, дихальна недостатність, тромбоз, порушення згортання крові, ураження печінки, серця або нирок, мультисистемний запальний синдром, постковідний синдром (синдром після COVID-19), смерть
Дифтерія	DTaP/Tdap*	Повітряно-крапельний шлях, прямий контакт	Біль у горлі, легкий жар, слабкість, набряклі шийні залози	Набряк серцевого м'яза, серцева недостатність, перекриття дихальних шляхів або задуха, кома, параліч, смерть
Гемофільна інфекція, серотип b	Hib	Повітряно-крапельний шлях, прямий контакт	Може перебігати без симптомів, якщо бактерії не потраплять до крові	Менінгіт, розумова відсталість, епіглотит, пневмонія, смерть
Гепатит А	HepA	Прямий контакт, заражена їжа чи вода	Може перебігати без симптомів; жар, біль у животі, втрата апетиту, стомлюваність, блювота, жовтяниця, темна сеча	Печінкова недостатність, біль у суглобах, захворювання нирок і підшлункової залози й порушення згортання крові, смерть
Гепатит В	HepB	Через контакт із кров'ю або біологічними рідинами організму	Може перебігати без симптомів; жар, головний біль, слабкість, блювота, жовтяниця, біль у суглобах	Хронічна інфекція печінки, печінкова недостатність, рак печінки, смерть
Грип	Flu	Повітряно-крапельний шлях, прямий контакт	Жар, біль у м'язах і горлі, кашель, надмірна стомлюваність	Пневмонія, бронхіт, синусит, запалення вуха, смерть
Кір	MMR*	Повітряно-крапельний шлях, прямий контакт	Висип, жар, кашель, нежить, почервоніння очей	Енцефаліт, пневмонія, смерть
Епідемічний паротит	MMR*	Повітряно-крапельний шлях, прямий контакт	Припухлість слинних залоз (під нижньою щелепою), жар, головний біль, втома, біль у м'язах	Менінгіт, енцефаліт, запалення яєчок або яєчників, глухота, смерть
Кашлюк (коклюш)	DTaP/Tdap*	Повітряно-крапельний шлях, прямий контакт	Сильний кашель, нежить, апное (затримка дихання в немовлят)	Пневмонія, смерть
Пневмококова інфекція	PCV	Повітряно-крапельний шлях, прямий контакт	Може перебігати без симптомів; пневмонія	Бактеремія, менінгіт, смерть
Поліомієліт	IPV	Повітряно-крапельний шлях, прямий контакт, оральний шлях	Може перебігати без симптомів; біль у горлі, жар, нудота, головний біль	Параліч, смерть
Ротавірус	RV	Оральний шлях	Діарея, жар, блювота	Сильна діарея, зневоднення, смерть
Краснуха	MMR*	Повітряно-крапельний шлях, прямий контакт, оральний шлях	Інколи висип, жар, набряклі лімфатичні вузли	Під час вагітності може призвести до викиднів, мертвородження, передчасних пологів, вроджених вад розвитку
Правець	DTaP/Tdap*	Порізи на шкірі	Скутість м'язів шиї та живота, утруднене ковтання, м'язові спазми, жар	Перелом кісток, утруднене дихання, смерть

*MMR – комбінована вакцина проти кору, епідемічного паротиту й краснухи.

*DTaP й Tdap – комбінована вакцина проти дифтерії, правця й кашлюку. DTaP рекомендовано дітям.

Вимоги до щеплень у дошкільних навчальних закладах і школах

Рекомендовані й обов'язкові: у чому різниця?

Рекомендовані щеплення. Дітям потрібно робити всі рекомендовані щеплення, щоб надійно захистити їх від важких захворювань. Група під назвою «Консультативний комітет із практики імунізації» (Advisory Committee on Immunization Practices, ACIP) займається створенням рекомендацій у США. ACIP складається з фахівців у галузі медицини й охорони здоров'я. Деякі щеплення рекомендовано робити всім людям. Інші щеплення рекомендують лише певним категоріям людей, залежно від їхнього віку й інших факторів ризику.

Див. таблиці імунізації дітей віком до 6 років на вебсайті Центрів контролю та профілактики захворювань (Centers for Disease Control and Prevention, CDC) [cdc.gov/vaccines/schedules/easy-to-read](https://www.cdc.gov/vaccines/schedules/easy-to-read) (вебсторінка тільки англійською та іспанською мовами).

Обов'язкові щеплення. Обов'язкові щеплення захищають дітей, батьків і громади від захворювань, які можуть легко поширюватися в школах. У штаті Вашингтон Рада охорони здоров'я штату (State Board of Health) вирішує, які щеплення потрібно робити дітям, щоб ті могли відвідувати школи й дошкільні навчальні заклади. Рада охорони здоров'я штату складається з фахівців у галузі медицини й охорони здоров'я. Під час спалаху хвороби вимоги щодо щеплень може також висувати співробітник місцевого управління охорони здоров'я. Дітям може бути заборонено відвідувати школу або дошкільний навчальний заклад, якщо їм не зроблені планові щеплення і вони не мають «Свідоцтва про звільнення» (Certificate of Exemption). Заборона на відвідування школи або дошкільного навчального закладу також може застосовуватися до дітей, яким не зроблені щеплення, в разі спалаху хвороби.

Які щеплення вимагаються для відвідування дошкільних навчальних закладів у штаті Вашингтон?

Див. таблиці, у яких зазначено вимоги до щеплень.

- Для сімей: doh.wa.gov/vaxtoschool (інформація доступна 16 мовами).
- Для працівників дошкільних навчальних закладів і шкіл: doh.wa.gov/scci (вебсторінка тільки англійською мовою).

Вимоги до звітів про імунізацію в дошкільних навчальних закладах і підготовчих класах

Дошкільні навчальні заклади й підготовчі класи мають щороку заповнювати й подавати звіт про стан імунізації в Департамент охорони здоров'я до 1 листопада.

Звітування потрібне для:

- ліцензованих дошкільних навчальних закладів, які відвідує 13 і більше дітей;
- підготовчих класів при державній або приватній школі;
- програм «Добрий початок» (Head Start) і «Програма надання дошкільної освіти та допомоги» (Early Childhood Education and Assistance Program, ECEAP).

Звітування не є обов'язковим для:

- ліцензованих сімейних домашніх вихователів, які працюють із 12 дітьми (або меншою кількістю);
- приватних підготовчих класів, розміщених за межами державної або приватної школи;
- кооперативних підготовчих класів.

Коли діти підروуться, рекомендовано зробити додаткові щеплення. Наприклад, щеплення від ВПЛ (вірусу папіломи людини) запобігає деяким видам раку. Щеплення від менінгококової інфекції допомагає запобігти ускладненням, наприклад менінгіту.

Щоб дізнатися більше про щеплення, які потрібно робити дітям будь-якого віку, перейдіть за посиланням

[cdc.gov/vaccines/parents/by-age/](https://www.cdc.gov/vaccines/parents/by-age/) (вебсторінка тільки англійською та іспанською мовами)

Щоб дізнатися більше про правила складання та надсилання звітів підготовчими класами й дошкільними навчальними закладами, перейдіть за посиланням doh.wa.gov/scci (вебсторінка тільки англійською мовою). Виникли запитання або потрібна додаткова допомога в складанні звітів? Надішліть лист на електронну адресу OICPSchools@doh.wa.gov.

Обов'язкові документи для шкіл, дошкільних навчальних закладів і програм дошкільної освіти

Свідоцтво про стан імунізації (CIS)

Перш ніж дитина піде до школи або дошкільного навчального закладу, її батьки мають надати співробітникам цих закладів форму «Свідоцтво про стан імунізації» (Certificate of Immunization Status, CIS). У ній міститься інформація про щеплення дитини або підтвердження наявності імунітету до хвороби.

Батьки можуть надіслати дійсну форму CIS у кілька способів:

- роздрукувати CIS своєї дитини, дотримуючись інструкцій, наведених на вебсторінці, присвяченій темі доступу сім'ї до інформації про імунізацію, doh.wa.gov/immsrecords (вебсторінка тільки англійською та іспанською мовами);
- попросити лікаря роздрукувати для них форму CIS;
- попросити працівників школи, у якій навчається їхня дитина, роздрукувати для них форму CIS;
- самостійно заповнити форму CIS і додати до неї медичні записи, які підтверджують щеплення.

Свідоцтво про звільнення (COE)

Законодавство штату Вашингтон дозволяє сім'ям звільнити своїх дітей від вимог імунізації в школах і дошкільних навчальних закладах. Є чотири типи звільнень.

За медичними показаннями. Лікар може надати звільнення за медичними показаннями, лише якщо, на його думку, щеплення протипоказане дитині. Якщо причина звільнення за медичними показаннями вже не є актуальною, дитині треба зробити щеплення.

Через особисті/філософські переконання. Батьки або опікуни мають особисте або філософське заперечення проти щеплень. Батькам або опікунам не обов'язково пояснювати свої переконання. Звільнення через особисті/філософські переконання не можна застосувати щодо MMR (вакцина проти кору, епідемічного паротиту й краснухи).

Через релігійні переконання. Батьки або опікуни дотримуються релігійних переконань, які забороняють робити щеплення їхній дитині. Батькам або опікунам не обов'язково пояснювати свої переконання.

Через членство в релігійній організації. Батьки або опікуни належать до релігійної спільноти, яка забороняє отримувати будь-яку медичну допомогу від лікаря. Співробітникам школи, підготовчого класу або дошкільного навчального закладу не потрібно перевіряти релігійні переконання батьків або опікунів. Щоб отримати це звільнення, підпис постачальника медичних послуг не потрібен.

Якщо батьки бажають отримати звільнення за медичними показаннями, а також через особисті або релігійні переконання, вони мають заповнити форму «Свідоцтво про звільнення» (Certificate of Exemption, COE) і прийти на прийом до постачальника медичних послуг. Постачальник медичних послуг повинен обговорити з батьками ризики й переваги імунізації та підписати форму. Постачальник медичних послуг повинен мати диплом лікаря (MD), лікаря-остеопата (DO), лікаря-натуропата (ND), дипломованої практикуючої медсестри вищої кваліфікації (ARNP) або помічника лікаря (PA), а також мати ліцензію в штаті Вашингтон.

«Свідоцтва про стан імунізації» і «Свідоцтва про звільнення» доступні 17 мовами за посиланням www.doh.wa.gov/vaxtoschool (вебсторінка тільки англійською та іспанською мовами).

Батьки можуть отримати доступ до інформації про імунізацію своєї дитини.

І ось яким чином.

Варіант 1. Зареєструйтеся на вебсайті MyIR, щоб переглядати, завантажувати й роздруковувати інформацію про імунізацію членів вашої сім'ї. Цією інформацією можна скористатися, щоб виконати вимоги щодо імунізації в школах і дошкільних навчальних закладах.

Варіант 2. Зареєструйтеся в мобільному додатку MyIR Mobile на вебсайті MyIRmobile.com (вебсторінка тільки англійською мовою), щоб переглядати й роздруковувати інформацію про імунізацію.

Варіант 3. Відвідайте місцеву аптеку, клініку або школу й подайте запит на карту імунізації.

Варіант 4. Запитайте повну карту імунізації у свого постачальника медичних послуг.

Варіант 5. Запитайте повну карту імунізації у Департаменті охорони здоров'я. Зателефонуйте за номером 1-866-397-0337.

Щоб отримати додаткову інформацію про доступ до карти імунізації, перейдіть за посиланням www.doh.wa.gov/immsrecords (вебсторінка тільки англійською та іспанською мовами).

«Але мені доводилося чути, що...» Поширені побоювання щодо щеплень

«Забагато ін'єкцій, зарано».

- Найімовірніше, подряпане коліно може виявитися більшим випробуванням для імунної системи дитини, ніж усі щеплення для дітей разом узяті.
- Діти щодня контактують з антигенами. Антигени – це часточки мікробів, які змушують імунну систему працювати. Антигени містяться в їжі, яку ми споживаємо, у воді, яку ми п'ємо, і в повітрі, яким ми дихаємо. Антигени у вакцинах становлять лише крихітну частку антигенів, із якими щодня контактує дитина.
- Одночасне щеплення кількома вакцинами не зашкодить імунній системі дитини, не послабить і не перевантажить її. Навпаки – щеплення сприятимуть зміцненню імунної системи дитини, допомагаючи їй боротися з інфекційним захворюванням.

«Чи не краще було б дотримуватись альтернативного календаря?»

- Багато захворювань, для профілактики яких роблять щеплення, найтяжче перебігають у немовлят і дітей молодшого віку. Календарі щеплень розроблюють дуже ретельно, щоб захистити дітей тоді, коли робити щеплення безпечно й ефективно.

«Сьогодні діти отримують більше ін'єкцій, ніж раніше».

- Робити щеплення стало простіше, ніж покоління тому!
- На початку 1990-х років дітям вводили вакцини, які захищали від 8 захворювань і містили понад 3000 антигенів (бактеріальних і вірусних білків). Сьогодні дітям вводять вакцини, які захищають від 14 захворювань і містять лише 305 антигенів.

«Хіба природний імунітет не є ефективнішим проти інфекцій?»

- Захворювання, для профілактики яких ми вводимо вакцини, є небезпечними. Вони спричиняють тяжкі захворювання, які можуть призвести до хронічних ускладнень і навіть смерті.
- Зазвичай препарати потрібно приймати, коли дитина захворіла, але вони також мають побічні ефекти й ризики.

«Чи існує який-небудь зв'язок між щепленнями й аутизмом?»

- Щеплення не спричиняють аутизму.
- Цей міф заснований на ОДНОМУ недобросовісному дослідженні, проведеному в 1998 році лікарем, який хотів заробити на цьому гроші. Лікаря позбавили медичної ліцензії, а дослідження вилучили з журналу, у якому його було опубліковано.
- Відтоді ніхто (навіть згаданий лікар) не зміг довести наявності зв'язку між щепленнями й аутизмом.

«Але моєму племіннику діагностували аутизм одразу після щеплення».

- Одним із критеріїв, за яким лікарі діагностують аутизм, є затримка мовленнєвого розвитку. Оскільки немовлята віком менше року зазвичай ще не вміють розмовляти, лікарі чекають 15–18 місяців, щоб підтвердити затримку мовленнєвого розвитку й діагностувати аутизм. Приблизно в той самий час немовлятам роблять щеплення. Це збіг.
- Погляньмо на це з іншого боку: немовлята зазвичай починають ходити приблизно у 12–15 місяців – саме тоді, коли рекомендовано робити певні щеплення. Ми ж не кажемо, що щеплення спричиняють ходіння.

Поради щодо спілкування з сім'ями, які не впевнені, чи варто робити щеплення

Не сперечайтесь, просто розповідайте

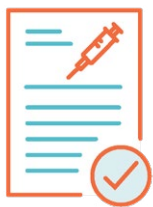
- **Знайдіть час, щоб вислухати співрозмовника.** Сформулюйте побоювання опікуна по-іншому. Використовуйте фрази на зразок «Наскільки я розумію, ви кажете, що...».
- **Виявляйте співчуття та щиро цікавтеся** причинами, через які опікуни дотримуються певної думки.
- **Враховуйте** культуру, сімейні стосунки й умови, які можуть вплинути на ставлення особи до щеплень.
- **Люди повинні знати, що мати запитання та побоювання – це нормально.** Крім того, ви маєте їм пояснити, що бажаєте надати точну інформацію з надійних джерел, щоб вони могли приймати найефективніші рішення щодо себе та своїх сімей.
- **Спонукайте людей ставити запитання й будьте готові на них відповідати.**
- **Розповідайте про наукові факти ТА діліться особистим досвідом.** Надлишок наукових фактів або їхня нестача можуть однаково спантеличити співбесідника. Спирайтеся на знання сім'ї, щоб вирішити, скільки наукових фактів наводити в розмові.
- **Визнайте ризики й переваги.** Відверто обговоріть можливі побічні ефекти й ризики відмови від щеплень.
- **Не виходьте за межі своїх знань.** Якщо ви не знаєте відповіді на запитання опікуна, подумайте про те, щоб надати йому доступ до достовірної інформації з перевірених джерел. Або скажіть, що зараз не знаєте відповіді на запитання, але згодом її з'ясуєте.
- **Поважайте авторитет батьків.** Зосередьтеся на формуванні партнерських стосунків і довіри.
- **Обов'язково надавайте інформацію мовою, якою розмовляють в сім'ї.** Якщо можливо, запропонуйте кілька форматів (наприклад, друковані матеріали, відео), які підходять до різних способів подання матеріалу та рівнів освіченості.
- **Не здавайтесь!** Навіть якщо для вас очевидно, що члени сім'ї не сприймають ідею щеплень, делікатно продовжте розмову. Згодом вони можуть змінити свою думку.

Розв'инчування міфів

Зосереджуйтеся на фактах, а не міфах. Коли міф повторюють, він глибше вкорінюється у свідомість людей. Щоразу, коли ви згадуєте певний міф, обов'язково поясніть зрозумілою мовою, що він є хибним.

Надайте замість міфів альтернативне пояснення, що ґрунтується на фактах. Замість того щоб намагатися спростувати міф, поділіться новою інформацією, яка стосується побоювань людини. Наприклад.

Міф: «Щеплення від грипу спричиняє грип».

Альтернативне пояснення: «Людському організму потрібно два тижні, щоб виробити імунітет після щеплення. Скажімо, хтось заразився грипом за два дні до щеплення або через два тижні після нього. Ця особа ще може підхопити грип, оскільки в неї поки не виробився повний захист завдяки щепленню».

Розповідайте все доступною мовою. Якщо наводити забагато аргументів, які спростовують міф, можна ще більше заплутати людину. Вам буде корисно знати про всі причини, чому міф є хибним, але ретельно відбирайте факти, якими ви ділитесь з сім'ями. Більше не завжди означає краще.

Завжди пам'ятайте: у людей є поважні причини вам не довіряти. Емігранти й біженці, а також їхні сім'ї, могли постраждати від діяльності медичних систем. Це також стосується багатьох небілошкірих людей у США. Відповідайте зі співчуттям. Намагайтеся давати сім'ям достовірну інформацію, щоб вони могли самостійно приймати обґрунтовані рішення.

Яким вебсайтам в Інтернеті я можу довіряти?

Маючи таку величезну кількість інформації в Інтернеті, іноді буває складно відокремити правду від вигадки. Ось кілька порад, що допоможуть вам вирішити, якій інформації можна довіряти.

- **Користуйтеся соціальними мережами для розваг, а не для отримання інформації.**
- **Мисліть критично.**
  - Ким є автор? Яка його професійна кваліфікація? Чи намагається він щось вам продати?
  - Чи є вміст легітимним? Ознайомтеся з джерелами – чи вони реальні? Чи вони достовірні?
  - Чи є вміст упередженим? Чи намагається автор звертатися до ваших емоцій, замість того, щоб наводити факти?
- **Зверніть увагу на кваліфікацію.** Сам лише лікарський фах не означає, що людина є експертом у галузі щеплень. Хоча педіатр, імовірно, знає про щеплення багато, дерматолог може про них і не знати.
- **Перевірте посилання.** Вебсайти, які заслуговують на довіру, зазвичай мають посилання на інші подібні вебсайти. Якщо посилання на вебсайті є дещо довільними, поставтеся до них скептично.
- **Перевірте дати.** Вебсайти, які заслуговують на довіру, зазвичай дбають про те, щоб їхній вміст був актуальним.

Щоб отримати більше порад, перейдіть за посиланням [voicesforvaccines.org/credible-info](https://www.voicesforvaccines.org/credible-info) (вебсторінка тільки англійською мовою).

Додаткові ресурси

Інформація про імунізацію в дошкільних навчальних закладах і школах:

- Інформація про імунізацію в дошкільних навчальних закладах і школах для сімей | Департамент охорони здоров'я штату Вашингтон: doh.wa.gov/vaxtoschool (вебсторінка тільки англійською та іспанською мовами).
- Інформація про імунізацію в дошкільних навчальних закладах і школах для викладачів і вихователів | Департамент охорони здоров'я штату Вашингтон: doh.wa.gov/scci (вебсторінка тільки англійською мовою).
- Короткі відомості про вимоги до індивідуальних щеплень. Керівництво для викладачів і вихователів. Містить настанови щодо процедур імунізації, які необхідно пройти, щоб відвідувати дошкільний навчальний заклад і школу в штаті Вашингтон). Див. посилання на вебсайті doh.wa.gov/scci (вебсторінка тільки англійською мовою).

Ресурси для пошуку пунктів вакцинації та отримання медичного страхування:

- **Пошук постачальника.** У штаті Вашингтон усім дітям віком до 18 років можуть безкоштовно зробити щеплення постачальники медичних послуг, які беруть участь у «Програмі щеплень дітей» (Childhood Vaccine Program, CVP). Інколи постачальники медичних послуг стягують плату за обслуговування, але від неї можна відмовитися за потреби. Зазвичай постачальники медичних послуг вимагають, щоб діти зареєструвалися як пацієнти. Щоб отримати додаткову інформацію, сім'ям слід звертатися до обраних ними постачальників. Шукайте постачальників за цим посиланням: <https://fortress.wa.gov/doh/vaccinemap> (вебсторінка тільки англійською мовою).
- **Community Health Access Program (CHAP, Програма надання доступу до медичного обслуговування в громаді).** Програма надання допомоги за телефоном, яка охоплює округ Кінг. Надає жителям доступ до медичного страхування, медичних послуг та інших ресурсів. Послуги «Програми надання допомоги громадам і домогосподарствам» (Community and Home Assistance Program, CHAP) є безкоштовними й конфіденційними. Зателефонуйте за номером 1-800-756-5437. Доступна послуга усного перекладу. Укажіть свою мову під час встановлення з'єднання. Або напишіть лист на електронну адресу chap@kingcounty.gov бажаною мовою.
- **Пошук клініки.** Перелік пунктів вакцинації для жителів округу Кінг. Доступ за посиланням kingcounty.gov/findaclinic (вебсторінка іспанською, сомалійською, китайською, в'єтнамською та російською мовами).
- **ParentHelp123.org.** Інформація про фінансоване державою медичне страхування, продовольчі програми та безліч інших ресурсів. Доступ за посиланням parenthelp123.org (вебсторінка тільки англійською та іспанською мовами).

Посилання

- Autism Science Foundation. (28 жовтня 2022 р.) Autism and Vaccines – Autism Science Foundation. Архів оригіналу за 10 лютого 2023 р., <https://autismsciencefoundation.org/what-is-autism/autism-and-vaccines/>.
- Boseley, S. (2 лютого 2010 р.) Lancet retracts “utterly false” MMR paper. The Guardian. Архів оригіналу за 10 лютого 2023 р., <https://www.theguardian.com/society/2010/feb/02/lancet-retracts-mmr-paper>.
- Brown, A. (Серпень 2019 р.) Clear Answers and Smart Advice About Your Baby's Shots. Immunize.org. Архів оригіналу за 10 лютого 2023 р., <https://www.immunize.org/catg.d/p2068.pdf>.
- How the case against the MMR vaccine was fixed. BMJ. 2011;342:c5347. Джерело: <https://www.bmj.com/content/342/bmj.c5347>.
- How the vaccine crisis was meant to make money. BMJ. 2011;342:c5258. Джерело: <https://www.bmj.com/content/342/bmj.c5258>.
- Hviid A, Hansen JV et al. Measles, Mumps, Rubella Vaccination: A Nationwide Cohort Study. Ann Intern Med. 2019;170(8):513-520. Джерело: <https://annals.org/aim/fullarticle/2727726/measles-mumps-rubella-vaccination-autism-nationwide-cohort-study>.
- National Resource Center for Refugees, Immigrants, and Migrants (NRC-RIM). University of Minnesota. Архів оригіналу за 10 лютого 2023 р., <https://globalhealthcenter.umn.edu/nrcrim>.
- New Parent Toolkit. (Дату не вказано.) Voices for Vaccines. Архів оригіналу за 10 лютого 2023 р., <https://www.voicesforvaccines.org/toolkits/new-parent-toolkit/>.
- Opel, D. J. & Spokane Regional Health District. (Дату не вказано.) Drop Your Assumptions and Pick Up the Evidence [Continuing education course]. Immunity Community. Джерело: <https://immunitycommunitywa.org/courses/drop-your-assumptions-and-pick-up-the-evidence/>.
- Talking with Patients about COVID-19 Vaccination. (3 листопада 2021 р.) Centers for Disease Control and Prevention. Архів оригіналу за 10 лютого 2023 р., <https://www.cdc.gov/vaccines/covid-19/hcp/engaging-patients.html>.
- Taylor LE, Swerdfeger AL, and Eslick GD. Vaccines are not associated with autism: An evidence-based meta-analysis of case-control and cohort studies. Vaccine. 2016; 34(28): 3223-3224. Документ доступний за посиланням <https://doi.org/10.1016/j.vaccine.2014.04.085>.
- The Permanente Medical Group Inc. (2015) Effective Communication Without Confrontation: A New Approach to Discussing Immunizations with Parents. Публікується з дозволу на основі захищених авторським правом матеріалів The Permanente Medical Group, Inc., Northern California. Усі права захищено власником авторського права.
- Too Many Vaccines? What You Should Know. (3 листопада 2021 р.) Children's Hospital of Philadelphia, Vaccine Education Center. Архів оригіналу за 10 лютого 2023 р., <https://media.chop.edu/data/files/pdfs/vaccine-education-center-too-many-vaccines.pdf>.
- What Causes Autism? (Дату не вказано.) Autism Speaks. Архів оригіналу за 10 лютого 2023 р., <https://www.autismspeaks.org/what-causes-autism> [Першоджерело: <https://studycrumb.com/alphabetizer#SnippetTab>].